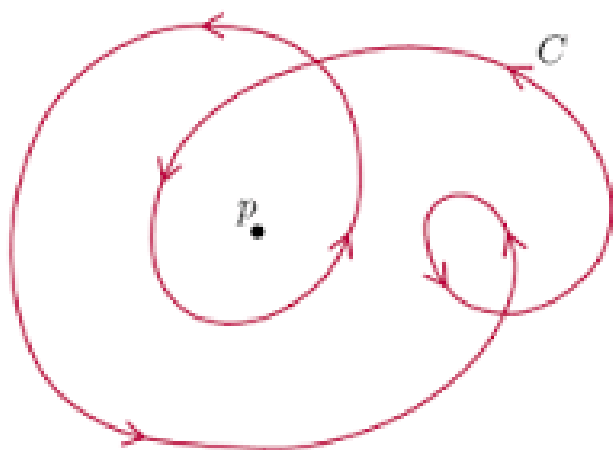

Драган Ђорић

Други колоквијуми из МЗ

Решења неких задатака

[1999 - 2016]

Студентима генерације 2015

ПРОФ ДРАГАН БОРИЋ

Факултет организационих наука, Београд

МАТЕМАТИКА 3

Други колоквијуми са решењима неких задатака

1999

1. Одредити опште решење једначине

$$xu'_x + (y + u)u'_z + (z + u)u'_y - y = z.$$

2. Нека $f : x + iy \mapsto u + iv$, где је

$$u(x, y) = \alpha(x) \sinh y, \quad v(x, y) = \beta(x) \cosh y.$$

Одредити све функције α и β за које је функција f аналитичка.

3. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y(t) = e^{-3t} - 4 \int_0^t e^{-(t-x)} (t-x)^2 y(x) dx.$$

1999

4. Испитати диференцијабилност и аналитичност функције

$$f : z \mapsto (z^2 + 1)\bar{z}.$$

5. Израчунати $\int_{C^-} \frac{\cos z dz}{z(z+i)^2}$ ако је $C = \{z \mid |z| = 2\}$.

6. Применом Лапласове трансформације решити систем

$$\begin{aligned} x' &= y + e^t \\ y' &= -x - \sin 2t \end{aligned}$$

ако је $x(0) = 1/2$ и $y(0) = 1$.

2000

7. Решити једначину

$$xu'_x + yu'_y + (z + u)u'_z = xy.$$

8. Израчунати $\int_{C^+} \tan(2z)dz$ ако је $C = \{z \mid |z| = 1\}$.

9. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y''(t) + 4y(t) = f(t), \quad y(0) = 0, \quad y'(0) = 1$$

ако је $f(t) = 1$ за $0 \leq t < 1$ и $f(t) = 0$ за $t \geq 1$.

2000

10. Одредити партикуларно решење једначине

$$2x^2yz'_x + (x^3 + xy^2)z'_y = 2yz$$

за које је $z(x, 0) = x$.

11. Испитати непрекидност и регуларност функције $f : C \rightarrow C$ ако је

$$f(z) = \frac{1}{\sin z} - \frac{1}{z}$$

за $z \neq 0$ и $f(0) = 0$.

12. Применом Лапласове трансформације решити систем

$$x'(t) + x(t) = 2y(t), \quad y'(t) + x(t) = y(t) + \cos(at), \quad x(0) = y(0) = 0$$

ако је a реалан параметар.

2001

13. Решити једначину

$$(x^2 + z^2)z'_x + (x + z)z'_y = 2xz.$$

14. Израчунати $\int_{C^+} \frac{ze^z dz}{(z-a)^2(z+a)}$ ако је $C = \{z \mid |z| = 1\}$, $a \in C$ и $|a| \neq 1$.

15. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y''(t) + 4y(t) = f(t), \quad y(0) = 0, \quad y'(0) = 0$$

ако је $f(t) = 2t$ за $0 \leq t < 1$ и $f(t) = 0$ за $t \geq 1$.

2001

16. Одредити партикуларно решење једначине

$$zz'_x + yz'_y + x^2 + y^2 = z$$

за које је $z(x, 1) = x - x^2$.

17. Одредити $f(z)$ за све аналитичке функције f за које је

$$\operatorname{Re}(f(x + iy)) = a \arctan \frac{y}{x} + b \quad (a, b \in \mathbb{R}).$$

18. Одредити Лапласову слику функције $f : t \mapsto \frac{\sin^2 t}{t^2}$ ($t > 0$).

2002

19. Решити једначину

$$(u - x)u'_x + (u - y)u'_y = zu'_z + x + y.$$

20. (1) Израчунати $\int_{C^+} \frac{\bar{z}}{z + 3} dz$ ако је $C = \{z \mid |z - 1| = 2\}$.

(2) Одредити скуп свих тачака у којима је функција f дефинисана са

$$f(x + iy) = x^3 + 3xy^2 + (y^3 + 3x^2y)i$$

диференцијабилна и скуп свих тачака у којима функција f није аналитичка.

21. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y(t) = t \sinh t - \int_0^t (u - t)y(u)du.$$

2002

22. Одредити партикуларно решење једначине

$$(z - y)z'_x = (z + x)z'_y + x + y$$

за које је $z(x, x) = x$.

23. Нека је $f(z) = \frac{\bar{z}^2}{z}$ за $z \neq 0$ и $f(0) = 0$.

(1) Испитати диференцијабилност функције f у тачки $z = 0$.

(2) Испитати да ли у тачки $z = 0$ важе Коши Риманови услови.

24. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$x^{(n)}(t) = t \cdot f(t), \quad x(0) = x'(0) = \dots = x^{(n-1)}(0) = 0$$

ако је $f(t) = 1$ за $t \in [0, 1) \cup [2, +\infty)$ и $f(t) = 0$ за $t \in [1, 2)$.

2003

25. Решити једначину

$$2yxy'_x - (x^2 - y^2 + z^2)u'_y + 2yzu'_z = 0.$$

26. Испитати диференцијабилност функције $f : z \mapsto \bar{z}e^z$.

27. Применом Лапласове трансформације одредити опште решење једначине

$$y'' - 2y' + 2y = e^t \sin^2 \frac{t}{2}.$$

2003

28. Решити једначину

$$xu'_x + (z + u)u'_y + (y + u)u'_z = y + z.$$

29. Израчунати $\int_{C^-} \frac{e^z dz}{1 + e^{\pi z}}$ ако је $C = \{z \mid |z| = \pi\}$.

30. Применом Лапласове трансформације одредити опште решење једначине

$$y'' + 2y' + 2y = 2e^{-t}(\sin t + \cos t).$$

2003

31. Одредити решење једначине

$$x\sqrt{y}u'_x - 2(xy + 2y\sqrt{y})u'_y + xu'_z = 0$$

за које је $u(1, y, z) = \sqrt{y}(1 + 3e^z)$.

32. Одредити све аналитичке функције $f : x + iy \mapsto u + iv$ за које је

$$u(x, y) = e^{-y} \cos x - e^x \sin y.$$

33. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y''' - y'' + 2y = 2$$

ако је $y(0) = 6$, $y'(0) = -2$ и $y''(0) = 1$.

2003

34. Одредити решење једначине

$$x^2 z'_x + (yx - z)z'_y = xz$$

које за $x = 1$ постаје $y = z^2$.

35. Израчунати $\int_{C^+} \frac{dz}{(z+i)^2 \sin z}$ ако је C контура на којој нису тачке 0 и $-i$.

36. Применом Лапласове трансформације решити систем

$$\begin{aligned}x' &= -x - 5y \\ y' &= x + y + 4t\end{aligned}$$

ако је $x(0) = -1$ и $y(0) = 2$.

2004

37. Решити једначину $xz'_x + yz'_y = z + \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$.

38. Израчунати $\int_{C^+} \frac{e^{2iz} - 1}{z^3} dz$, где је $C = \{z \mid |z| < 1\}$.

39. Применом Лапласове трансформације одредити решење једначине

$$y'' + 16y = f(t), \quad y(0) = 0, \quad y'(0) = 1,$$

где је $F(t) = \cos 4t$ за $0 \leq t < \pi$ и $f(t) = 0$ за $t \geq \pi$.

2004

40. Одредити решење једначине

$$(z + xy)u'_x + (y^2 - 1)u'_y + (x + yz)u'_z = 0$$

за које је $u(0, y, z) = y/z$.

41. Израчунати $\int_{c^+} \frac{dz}{(z-i)^2 \sin z}$ ако је $C = \{z \mid |z-i| = 2\}$.

42. Применом Лапласове трансформације одредити решење једначине

$$y'' - 4y' + 4y = 25e^t \sin 2t, \quad y(0) = 5, \quad y'(0) = 1.$$

2004

43. Одредити решење једначине

$$(x^2 + y^2 - yz)u'_x + (xz - x^2 - y^2)u'_y + (xz - yz)u'_z = 0$$

за које је $u(0, y, z) = y + z$.

44. Одредити све аналитичке функције $f : x + iy \mapsto u + iv$ за које је

$$v(x, y) = e^{2x}((x - 1) \sin 2y + y \cos 2y).$$

45. Применом Лапласове трансформације решити систем

$$y' - x = 0, \quad x'' + 4y' = e^{2t}, \quad x(0) = x'(0) = y(0) = 0.$$

2004

46. Решити једначину

$$2y(2 - x)z'_x + (x^2 + z^2 - y^2 - 4x)z'_y + 2yz = 0.$$

47. Израчунати $\int_{C^+} \frac{dz}{1 + z^4}$ ако је $C = \{z \mid |z - 1| = 1\}$.

48. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y' - \int_0^t y(x)dx = \frac{1}{2}tf(t),$$

где је $f(t) = 0$ за $0 < t < 3$ и $f(t) = 2$ за $t \geq 3$.

2005

49. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$x(y^4 + z^4)z'_x + y(z^4 + x^4)z'_y = z(y^4 - x^4).$$

50. Одредити аналитичку функцију $f : x + iy \mapsto u + iv$ ако је

$$v(x, y) = \frac{-2x}{x^2 + y^2 + 2y + 1}$$

и $f(0) = -1$, а затим израчунати $\int_{C^+} f(z)dz$, где је $C = \{x \mid |z| = \pi\}$.

51. Применом Лапласове трансформације одредити опште решење једначине

$$y'' + y = f(t) \text{ ако је } f(t) = \begin{cases} \sin t, & 0 \leq t < \pi, \\ 0, & t > \pi. \end{cases}$$

2005

52. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(2x - y + z)z'_x + (z + x)z'_y = z.$$

53. Одредити аналитичку функцију $f : x + iy \mapsto u + iv$ ако је

$$u(x, y) = \frac{3x}{x^2 + y^2 - 4y + 4}$$

и $f(0) = i$, а затим израчунати $\int_{C^+} f(z)dz$, где је $C = \{z \mid |z| = \pi\}$.

54. Одредити инверзну Лапласову слику за функцију $F : s \mapsto \frac{(s+2)^2}{(s^2 + 4s + 5)^3}$.

2005

55. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(x^2y - xz)z'_x + (y^2x + yz)z'_y = z.$$

56. Израчунати $\int_{C^+} \frac{\sin 2z}{(z^3 + z)^2} dz$ ако је $C = \{z \mid |z| = 2\}$.

57. Одредити Лапласову слику функције $f : t \mapsto \frac{\sinh^3 t}{t}$.

2005

58. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$\ln z \cdot (x + y)u'_x + \ln z \cdot (x - y)u'_y = (y^2 - 2xy - x^2)u'_z = 0.$$

59. Израчунати $\int_{C^+} \frac{e^z dz}{z^2(z^2 - (a + 1/a)z + 1)}$ ако је $0 < |a| \neq 1$ и $C = \{z \mid |z| = 1\}$.

60. Применом Лапласове трансформације одредити опште решење једначине

$$\int_0^t (y''(x) + 8y'(x) + 20y(x))dx = 10t^2.$$

2006

61. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(x^2 + z^2)u'_x + (x + z)u'_y + 2xz u'_z = 0.$$

62. Испитати диференцијабилност функције $z \mapsto \cosh \bar{z}$.

- 63.** Применом Лапласове трансформације одредити решење једначине

$$4y' - 5y + 65 \sin 2t = \int_0^t (y''(x) + y'(x)) \cos(t-x) dx$$

које задовољава услов $y(0) = y'(0) = y''(0) = 0$.

2006

- 64.** Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(x + y - xy^2)z'_x + (x - y - x^2y)z'_y = x^2 + y^2.$$

- 65.** Израчунати $\int_{C^-} \frac{dz}{(z^3 + z) \sin z}$ ако је $C = \{z \mid |z - i|^2 = 2\}$.

- 66.** Одредити Лапласову слику функције $f : t \mapsto t \sinh^3 t$.

2006

- 67.** Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(x + y)u'_x + (x - y)u'_y + 2yu'_z = 0.$$

- 68.** Израчунати $\int_{C^-} \frac{\cos z}{1 + e^z} dz$ ако је $C = \{z \mid |z| = 4\}$.

- 69.** Применом Лапласове трансформације одредити решење једначине

$$y'' + 4y' + 4y = u(t - 2)$$

које задовољава услов $y(0) = y'(0) = 2$.

2006

- 70.** Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(x^2 + y^2)u'_x + 2xyu'_y + (x + y)u'_z = 0.$$

- 71.** Испитати диференцијабилност функције $z \mapsto \overline{\cosh z}$.

72. Применом Лапласове трансформације одредити решење једначине

$$4y' - 5y + 65 \sin 2t = \int_0^t (y''(t-x) + y'(t-x)) \cos x dx$$

које задовољава услов $y(0) = y'(0) = y''(0) = 0$.

2006

73. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(-x + y - xy)z'_x + (x + y - x^2y)z'_y = x^2 + y^2.$$

74. Израчунати $\int_{C^+} \frac{dz}{(z^3 + z) \sin z}$ ако је $C = \{z \mid |z - i|^2 = 2\}$.

75. Одредити Лапласову слику функције $f : t \mapsto t \cosh^3 t$.

2006

76. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(x + z)u'_x + 2zu'_y + (x - z)u'_z = 0.$$

77. Израчунати $\int_{C^+} \frac{\cos z}{1 + e^z} dz$ ако је $C = \{z \mid |z| = 4\}$.

78. Применом Лапласове трансформације одредити решење једначине

$$y'' + 4y' + 4y = u(t - 1)$$

које задовољава услов $y(0) = y'(0) = 3$.

2007

79. Матричним методом решити систем диференцијалних једначина

$$\begin{aligned} x' &= x + y - z \\ y' &= -x + 3y - z \\ z' &= -x + y + z. \end{aligned}$$

80. Израчунати $\int_{C^-} \frac{2 \cos \frac{\pi z}{2} dz}{z^2(2z^2 + 5z + 2)}$ ако је $C = \{z \mid |z| = 1\}$.

81. Применом Лапласове трансформације одредити опште решење једначине

$$y'' + y = f(t)$$

ако је $f(t) = \begin{cases} t, & 0 \leq t < 1. \\ 1, & t \geq 1. \end{cases}$.

2007

82. Матричном методом решити систем диференцијалних једначина

$$x' = x + y + 2z$$

$$y' = -x + 3y + 2z$$

$$z' = x - 2y.$$

83. Одредити аналитичку функције $f : x + iy \mapsto u + iv$ (за $x + iy \neq -2$) ако је

$$u(x, y) = \frac{y}{x^2 + y^2 + 4x + 4}$$

и ако је $f(0) = i$.

84. Применом Лапласове трансформације одредити опште решење једначине

$$\int_0^t y''(x) \cos(t-x) dx = t^2.$$

2007

85. Матричном методом решити систем диференцијалних једначина

$$x' = 2x + y - z$$

$$y' = x + y$$

$$z' = 2x - y + 2z.$$

86. Израчунати $\int_{C^+} \frac{z^2 + 1}{z^2(1 - \bar{z})(4 - \bar{z})} dz$ ако је $C = \{z \mid |z| = 2\}$.

87. Применом Лапласове трансформације решити систем једначина

$$x'' + 3x - 4y = 3$$

$$y'' - y + x = 1$$

ако је $x(0) = x'(0) = 0$ и $y(0) = y'(0) = 0$.

2008

88. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(x^2 - 2y^2 - 3z^2)z'_x + 3xyz'_y = 4xz.$$

89. Одредити аналитичку функцију $f : x + iy \mapsto u + iv$ (за $x + iy \neq -1$) ако је

$$v(x, y) = \frac{x + 1}{x^2 + y^2 + 2x + 1}$$

и ако је $f(0) = 0$.

90. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y'' - 2y' + 7y - 10 \cos t = \int_0^t y'''(x)(t - x)^2 dx$$

ако је $y(0) = y'(0) = y''(0) = 0$.

2008

91. Решити систем диференцијалних једначина

$$\begin{aligned} x' &= x - 5y \\ y' &= x + 3y + 4 \sin 2x. \end{aligned}$$

92. Израчунати $\int_{C^-} \frac{z + 1}{e^z + 1} dz$ ако је $C = \{z \mid |z| = 4\}$.

93. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y''' + y' = f(t)$$

ако је $f(t) = \begin{cases} 1, & 0 \leq t < 5 \\ 0, & t \geq 5 \end{cases}$ и ако је $y(0) = y'(0) = 0$ и $y''(0) = 1$.

2008

94. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$y(x^2 - z^2)z'_x - x(z^2 + y^2)z'_y = z(x^2 + y^2).$$

95. Израчунати $\int_{C^+} \frac{9e^z dz}{z^2(z^2 + 9)}$ ако је $C = \{z \mid |z + 2i| = 3\}$.

96. Применом Лапласове трансформације решити систем једначина

$$\begin{aligned} x'' + x' + y'' - y &= 4e^t \\ x' + 2x - y' + y &= 4e^{-t} \end{aligned}$$

ако је $x(0) = y(0) = y'(0) = 0$ и $x'(0) = 1$.

2009

97. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(x-1)u'_x + (2y+z)u'_y + (y+2z)u'_z = 0.$$

98. Одредити аналитичку функцију $f : x + iy \mapsto u + iv$ ако је

$$u(x, y) = \sin y \cdot \cosh x$$

и ако је $f(0) = i$.

99. Применом Лапласове трансформације решити систем

$$\begin{aligned}x' &= 2x + 4y + \cos t \\y' &= -x - 2y + \sin t\end{aligned}$$

ако је $x(0) = -1$ и $y(0) = 2$.

2009

100. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(-x + y - xy^2)z'_x + (x + y - x^2y)z'_y = x^2 + y^2.$$

101. Израчунати $\int_{C^-} \frac{\cos z dz}{z(z+i)^2}$ ако је $C = \{z \mid |z| = 2\}$.

102. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y'(t) + 3 \int_0^t y(x) \cos(t-x) dx = 2 \sin t$$

ако је $y(0) = 0$.

2010

103. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(x^2 + z^2)z'_x + (x - z)^3 z'_y = 2xz.$$

104. Израчунати $\int_{C^+} \frac{\tan z}{z^3} dz$ ако је $C = \{z \mid |z+1| = \sqrt{2}\}$.

105. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y''' - y' = 10e^{-t} \cos t$$

ако је $y(0) = 1$, $y'(0) = -1$ и $y''(0) = 1$.

2010

106. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(y^2 + z^2)u'_x + (z - xy - yz^2)u'_y + (y + xz - y^2z)u'_z = 0.$$

107. Одредити аналитичку функцију $f : x + iy \mapsto u + iv$ ако је $f(0) = -1/2$ и

$$v(x, y) = \frac{x}{x^2 + y^2 - 4x + 4}$$

за $(x, y) \neq (0, 2)$.

108. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y'(t) + y(t) + \int_0^t e^{x-t} y(x) dx = \sin t$$

ако је $y(0) = 1$.

2011

109. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(-x^2 + xz^2)z'_x + (xy - yz^2 - 2z^2)z'_y = xz.$$

110. Одредити све аналитичке функције $f : x + iy \mapsto u + iv$ ако је

$$v(x, y) = \frac{x}{x^2 + y^2 + 2y + 1}.$$

111. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y'' + \int_0^t (y''(x) + y(x)) \sin(t - x) dx = 2 \cos t$$

ако је $y(0) = 0$ и $y'(0) = -2$.

2011

112. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$(xz + yz + 2y)z'_x + (3z - 2y)z'_y = z.$$

113. Израчунати $\int_{C^-} \frac{\sinh z dz}{(z^2 + iz)^2}$ ако је $C = \{z \mid |z + i| = \sqrt{2}\}$.

114. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y'' + 2y' + 2y = e^{-t}(t + 2 \sin t)$$

ако је $y(0) = 1$ и $y'(0) = 2$.

2012

115. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$xyu'_x + \sqrt{y^2 - 1}u'_y + y(x^2 - z)u'_z = 0.$$

116. Одредити све аналитичке функције $f : x + iy \mapsto u + iv$ ако је

$$v(x, y) = y \sin x \cosh y + x \cos x \sinh y.$$

117. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y'' + 2y' + 5y = 4te^{-t}$$

ако је $y(0) = y'(0) = 2$.

2012

118. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$z(x + y)z'_x + z(x - y)z'_y = y^2 - 2xy - x^2.$$

119. Израчунати $\int_{C^-} \frac{dz}{z^5 - 2z^4 + 2z^3}$ ако је $C = \{z \mid |z - i| = \sqrt{2}\}$.

120. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y'' = e^{2t} - \int_0^t y'(x)e^{2t-2x} dx$$

ако је $y(0) = 1$ и $y'(0) = -1$.

2013

121. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$xz'_x + y(xyz - 1)z'_y = e^z.$$

122. Израчунати $\int_{c^+} \frac{\sin \frac{\pi}{6} z}{(z^2 - 3z)^2}$ ако је $C = \{z \mid |z - 3/2| = 2\}$.

123. Применом Лапласове трансформације решити систем

$$\begin{aligned}x' &= -2x + y + 3 \sin t \\ y' &= 4x - 2y\end{aligned}$$

ако је $x(0) = y(0) = 17$.

2013

124. Решити парцијалну диференцијалну једначину

$$x(\sqrt{y} + \sqrt{z})u'_x + y(\sqrt{z} + \sqrt{x})u'_y + z(\sqrt{y} - \sqrt{x})u'_z = 0.$$

125. Одредити све аналитичке функције $f : x + iy \mapsto u + iv$ ако је

$$v(x, y) = -(x - 1) \sin x \sinh y + y \cos x \cosh y.$$

126. Применом Лапласове трансформације решити систем

$$\begin{aligned}x' &= 5x - 3y + te^{2t} \\ y' &= 3x - y + e^{3t}\end{aligned}$$

ако је $x(0) = 1$ и $y(0) = -1$.

2014

127. Решити систем диференцијалних једначине

$$x' = \frac{y}{t} - 1, \quad y' = \frac{2x - y}{t} - 1.$$

128. Одредити све аналитичке функције $f : x + iy \mapsto u + iv$ ако је

$$u(x, y) = e^{-y}(x \cos x - y \sin x).$$

129. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y''' + y' = 2e^{2t}$$

ако је $y(0) = y'(0) = 2$ и $y''(0) = -2$.

2014

130. Решити систем диференцијалних једначина

$$x' = -\frac{x}{x+t}, \quad y' = \frac{y(1-2x-2t)}{x+t}.$$

131. Израчунати $\int_{C^+} \frac{e^{\pi z}}{(z^3 + 4z) \sin z} dz$ ако је $C = \{z \mid |z + i| = \sqrt{2}\}$.

132. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y'' - 3y'' + 3y' - y = e^t + 1$$

ако је $y(0) = 0$, $y'(0) = 2$ и $y''(0) = 4$.

2016

133. Одредити опште решење система диференцијалних једначина

$$\begin{aligned}x' &= x - 3y + 6z \\y' &= 3x - 5y + 6z \\z' &= 3x - 3y + 4z.\end{aligned}$$

134. Израчунати $\int_{C^-} \bar{z}(|z + 1| + \operatorname{Re}(z))dz$ ако је крива C граница области $D = \{z \mid \operatorname{Re}(z) < 0, |z| < 1\}$.

135. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y''(t) - 4y'(t) + 5y(t) = 25t$$

ако је $y(0) = 1$ и $y'(0) = 2$.

2016

136. Одредити опште решење система диференцијалних једначина

$$\begin{aligned}x' &= -5x + 3y + 6z \\y' &= 2x - 3y - 2z \\z' &= -4x + 3y + 4z.\end{aligned}$$

137. Израчунати $\int_{C^-} \frac{\sin z}{z^2 \cos z} dz$ ако је $C = \{z \mid |z| = 2\}$.

138. Применом Лапласове трансформације решити једначину

$$y'''(t) + 4y'(t) = g(t)$$

ако је $y(0) = 2$, $y'(0) = -1$, $y''(0) = -4$ и $g(t) = \begin{cases} 12, & 0 \leq t < 1 \\ 0, & 1 \leq t. \end{cases}$

РЕЗУЛТАТИ/УПУТСТВА/РЕШЕЊА

25. Из придруженог система

$$\frac{dx}{2xy} = \frac{dy}{-x^2 + y^2 - z^2} = \frac{dz}{2yz}$$

имамо једнакости

$$\frac{dx}{x} = \frac{dz}{z}, \quad \frac{xdx + ydy + zdz}{yx^2 + y^3 + yz^2} = \frac{dz}{2yz}$$

из којих добијамо прве интеграле $\varphi = C_1$ и $\psi = C_2$, где је

$$\varphi(x, y, z) = \frac{x}{z} \quad \psi(x, y, z) = \frac{x^2 + y^2 + z^2}{z}.$$

Пошто је

$$\begin{vmatrix} \varphi'_x & \varphi'_y \\ \psi'_x & \psi'_y \end{vmatrix} = \frac{2y}{z^2} \neq 0$$

за $yz \neq 0$, први интегрални су независни, па је опште решење дате једначине

$$u(x, y, z) = F\left(\frac{x}{z}, \frac{x^2 + y^2 + z^2}{z}\right),$$

где је F диференцијабилна функција две променљиве.

26. Ако је $z = x + iy$, тада је

$$f(z) = (x - iy)e^{x+iy} = e^x(x \cos y + y \sin y) + i \cdot e^x(x \sin y - y \cos y) = u + iv.$$

Налажењем парцијалних извода функција u и v добијамо да је

$$u'_x = e^x(x \cos y + \cos y + y \sin y), \quad u'_y = e^x(-x \sin y + \sin y + y \cos y),$$

$$v'_x = e^x(x \sin y + \sin y - y \cos y), \quad v'_y = e^x(x \cos y - \cos y + y \sin y).$$

Из Коши Риманових услова $u'_x = v'_y$ и $u'_y = -v'_x$ следи да је $\cos y = 0$ и $\sin y = 0$, што није могуће.

Према томе, функција f није диференцијабилна у \mathbb{C} .

27. За $L[y] = Y$ и за $y(0) = A$ и $y'(0) = B$ имамо $y' \xrightarrow{L} sY - A$ и $y'' \xrightarrow{L} s^2Y - sA - B$. Како важи

$$\sin^2 \frac{t}{2} \xrightarrow{L} \frac{1}{2} \left(\frac{1}{s} - \frac{s}{s^2 + 1} \right), \quad e^t \sin^2 \frac{t}{2} \xrightarrow{L} \frac{1}{2} \left(\frac{1}{s-1} - \frac{s-1}{(s-1)^2 + 1} \right),$$

из дате једначине налазимо да је

$$Y(s) = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{(s-1)[(s-1)^2 + 1]} - \frac{1}{2} \cdot \frac{s-1}{[(s-1)^2 + 1]^2} + \frac{sA + B}{(s-1)^2 + 1}.$$

Пошто

$$\frac{1}{s(s^2 + 1)} = \frac{1}{s} - \frac{s}{s^2 + 1} \xrightarrow{L^{-1}} 1 - \cos t, \quad \frac{2s}{(s^2 + 1)^2} \xrightarrow{L^{-1}} t \sin t,$$

то је

$$y(t) = \frac{1}{2}(1 - \cos t)e^t - \frac{1}{4}t \sin t e^t + (A \cos t + (A + B) \sin t)e^t$$

или

$$y(t) = \left(C_1 \cos t + C_2 \sin t + \frac{1}{2} - \frac{t}{4} \sin t \right) e^t.$$

28. Из придруженог система

$$\frac{dx}{x} = \frac{dy}{z + u} = \frac{dz}{y + u} = \frac{du}{y + z}$$

имамо једнакости

$$\frac{dx}{x} = -\frac{d(y - z)}{y - z}, \quad \frac{dx}{x} = -\frac{d(y - u)}{y - u}, \quad \frac{dx}{x} = \frac{d(y + z + u)}{2(y + z + u)}$$

из којих добијамо прве интеграле $\alpha = C_1$, $\beta = C_2$ и $\gamma = C_3$, где је

$$\alpha(x, y, z, u) = x(y - z), \quad \beta(x, y, z, u) = x(y - u), \quad \gamma(x, y, z, u) = \frac{y + z + u}{x^2}.$$

Како је

$$\begin{vmatrix} \alpha'_y & \beta'_y & \gamma'_y \\ \alpha'_z & \beta'_z & \gamma'_z \\ \alpha'_u & \beta'_u & \gamma'_u \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} x & x & 1/x^2 \\ -x & 0 & 1/x^2 \\ 0 & -x & 1/x^2 \end{vmatrix} = 3 \neq 0,$$

опште решење дате једначине дато је имплицитно једнакошћу

$$F\left(x(y - z), x(y - u), \frac{y + z + u}{x^2}\right) = 0,$$

где је F диференцијабилна функција три променљиве.

29. Из једнакости $1 + e^{\pi z} = 0$ имамо да је $\pi z = Ln(-1) = (\pi + 2k\pi)i$, што значи да су тачке $z_k = (2k + 1)i$ (где је $k \in \mathbb{Z}$) сингуларитети подинтегралне функције у датом интегралу. Области коју затвара контура C припадају тачке z_0 , z_1 , z_{-1} и z_{-2} , па је

$$I = 2\pi i (\operatorname{res}_{z=i} f(z) + \operatorname{res}_{z=3i} f(z) + \operatorname{res}_{z=-i} f(z) + \operatorname{res}_{z=-3i} f(z)).$$

За $z = i$ налазимо да је

$$\operatorname{res}_{z=i} f(z) = \lim_{z \rightarrow i} (z - i) \frac{e^z}{1 + e^{z\pi}} \stackrel{LP}{=} \lim_{z \rightarrow i} \frac{e^z + (z - i)e^z}{\pi e^{z\pi}} = -\frac{e^i}{\pi}.$$

Слично добијамо да је

$$\operatorname{res}_{z=3i} f(z) = -\frac{e^{3i}}{\pi}, \quad \operatorname{res}_{z=-i} f(z) = -\frac{e^{-i}}{\pi}, \quad \operatorname{res}_{z=-3i} f(z) = -\frac{e^{-3i}}{\pi}.$$

Према томе,

$$I = -2i(e^i + e^{-i} + e^{3i} + e^{-3i}) = -4i(\cos 1 + \cos 3).$$

30. За $L[y] = Y$ и за $y(0) = A$ и $y'(0) = B$ имамо $y' \xrightarrow{L} sY - A$ и $y'' \xrightarrow{L} s^2Y - sA - B$. Применом Лапласове трансформације из дате једначине добијамо

$$Y(s) = \frac{(s+1)A + A + B}{(s+1)^2 + 1} + \frac{2}{[(s+1)^2 + 1]^2} + \frac{2(s+1)}{[(s+1)^2 + 1]^2}.$$

Пошто је $\frac{1}{(s^2+1)^2} \xrightarrow{L^{-1}} \frac{1}{2} \sin t - \frac{1}{2} t \cos t$, то је

$$y(t) = (A \cos t + (A + B + 1) \sin t + t \sin t - t \cos t) e^{-t}$$

или

$$y(t) = (C_1 \cos t + C_2 \sin t + t \sin t - t \cos t) e^{-t}.$$

31. Из придруженог система

$$\frac{dx}{x\sqrt{y}} = \frac{dy}{-2(xy + 2y\sqrt{y})} = \frac{dz}{x}$$

имамо Бернулијеву диференцијалну једначину

$$y' + 4\frac{y}{x} = -2\sqrt{y}$$

из које добијамо први интеграл

$$x^2\sqrt{y} + \frac{x^3}{3} = C_1.$$

Ако у једнакости $\frac{dx}{\sqrt{y}} = \frac{dz}{x}$ заменимо \sqrt{y} са $\frac{C_1}{x^2} - \frac{x}{3}$, добијамо диференцијалну једначину из које налазимо други први интеграл

$$z + \ln(3x^2\sqrt{y}) = C_2.$$

Опште решење дате једначине је

$$u = F\left(x^2\sqrt{y} + \frac{x^3}{3}, z + \ln(3x^2\sqrt{y})\right).$$

Сада треба одредити партикуларно решење. За $x = 1$ имамо да је $C_1 = \sqrt{y} + \frac{1}{3}$ и $z = C_2 - \ln(3C_1 - 1)$, па из датог услова следи да је

$$u(1, y, z) = \left(C_1 - \frac{1}{3}\right) \left(3e^{C_2} \cdot \frac{1}{3C_1 - 1} + 1\right) = e^{C_2} + C_1 - \frac{1}{3}.$$

Према томе, тражено партикуларно решење је

$$u(x, y, z) = 3e^z x^2 \sqrt{y} + x^2 \sqrt{y} + \frac{1}{3}(x^3 - 1).$$

32. Диференцирањем функције u налазимо да је

$$u'_x = -e^{-y} \sin x - e^x \sin y, \quad u'_y = -e^{-y} \cos x - e^x \cos y.$$

Из Коши Римановог услова $v'_y = u'_x$ добијамо да је

$$v = -\sin x \int e^{-y} dy - e^x \int \sin y dy = e^{-y} \sin x + e^x \cos y + \varphi(x).$$

Ако сада v диференцирамо по x имамо да је

$$v'_x = e^{-y} \cos x + e^x \cos y + \varphi'(x).$$

Ако израз на десној страни изједначимо са изразом за $-u'_y$ (друга Коши Риманова једнакост), добијамо да је $\varphi'(x) = 0$, што значи да је $\varphi(x) = C$.

Према томе,

$$v(x, y) = e^{-y} \sin x + e^x \cos y + C,$$

а за функцију f имамо да је

$$f(z) = u + iv = e^{-y}(\cos x + i \sin x) + e^x(-\sin y + i \cos y) + iC = e^{iz} + ie^z + iC.$$

33. Ако је $L[y] = Y$, тада применом Лапласове трансформације из дате једначине добијамо да је

$$s^3 Y - 6s^2 + 2s - 1 - s^2 Y + 6s - 2 + 2Y = \frac{2}{s}.$$

Из ове једнакости имамо да је

$$Y(s) = \frac{6s^3 - 8s^2 + 3s + 2}{s(s+1)(s^2 - 2s + 2)} = \frac{1}{s} + \frac{3}{s+1} + \frac{2s-3}{s^2 - 2s + 2}.$$

Инверзном Лапласовом трансформацијом налазимо да је

$$y(t) = 1 + 3e^{-t} + 2e^t \cos t - e^t \sin t.$$

34. Придружени систем је

$$\frac{dx}{x^2} = \frac{dy}{yx - z} = \frac{dz}{xz}.$$

Из једнакости $\frac{dx}{x} = \frac{dz}{z}$ имамо први интеграл $\frac{x}{z} = C_1$. Ако у првој једнакости придруженог система заменимо z са x/C_1 , добијамо диференцијалну једначину

$$\frac{dx}{x} = \frac{dy}{y - 1/C_1}$$

из које налазимо други први интеграл $\frac{x^2}{yz - z} = C_2$.

Опште решење дате једначине је дато имплицитно једнакошћу

$$F\left(\frac{x}{z}, \frac{x^2}{yz - z}\right) = 0.$$

Одредимо сада дато партикуларно решење. За $x = 1$ из првих интеграла следи да је $z = \frac{1}{C_1}$ и $y = \frac{1}{C_2} + \frac{1}{C_1}$. Из датог услова $y = z^2$ следи да је $C_1^2 + C_1 C_2 = C_2$. Према томе, тражено партикуларно решење је дефинисано једнакошћу

$$\frac{x^2}{z^2} + \frac{x}{z} \cdot \frac{x^2}{yx - z} = \frac{x^2}{yx - z},$$

односно једнакошћу

$$x(y + z) - z = z^2.$$

35. За подинтегралну функцију f датог интеграла I тачка $z = 0$ је пол првог реда, а тачка $z = -i$ је пол другог реда, па је

$$\operatorname{res}_{z=0} f(z) = \lim_{z \rightarrow 0} \frac{z}{(z+i)^2 \sin z} = \frac{1}{i^2} = -1,$$

$$\operatorname{res}_{z=-i} f(z) = \lim_{z \rightarrow -i} \left(\frac{1}{\sin z} \right)' \stackrel{LP}{=} \lim_{z \rightarrow -i} \frac{-\cos z}{\sin^2 z} = \frac{-\cos(-i)}{\sin^2(-i)} = -\frac{1}{2} \frac{e^{-1} + e}{e^{-2} + e^2 - 2}.$$

Вредност интеграла I зависи од тога да ли сингуларне тачке припадају области D . Ако тачке $z = 0$ и $z = -i$ не припадају области D коју затвара контура C , онда је $I = 0$, а ако обе припадају области D , онда је

$$I = -2\pi i - \pi i \frac{e^{-1} + e}{e^{-2} + e^2 - 2}.$$

У случају да тачка $z = 0$ припада, а тачка $z = -i$ не припада области D , имамо да је $I = -2\pi i$. Слично, ако тачка $z = -i$ припада, а тачка $z = 0$ не припада области D , тада је $I = -\pi i \frac{e^{-1} + e}{e^{-2} + e^2 - 2}$.

36. Ако је $L[x] = X$ и $L[y] = Y$, тада применом Лапласове трансформације из датог система добијамо алгебарски систем по X и Y ,

$$sX + 1 = -X - 5Y, \quad sY - 2 = X + Y + \frac{4}{s^2}.$$

Решавањем овог система Крамеровим правилом налазимо да је

$$D = \begin{vmatrix} s+1 & 5 \\ -1 & s-1 \end{vmatrix} = s^2 + 4, \quad D_X = \begin{vmatrix} -1 & 5 \\ 2 + 4/s^2 & s-1 \end{vmatrix} = \frac{-s^3 + 11s^2 + 20}{s^2},$$

$$D_Y = \begin{vmatrix} s+1 & -1 \\ -1 & 2 + 4/s^2 \end{vmatrix} = \frac{2s^3 + s^2 + 4s + 4}{s^2}, \quad X = \frac{D_X}{D}, \quad Y = \frac{D_Y}{D}.$$

Како је

$$X = \frac{-s^3 + 11s^2 + 20}{s^2(s^2 + 4)} = \frac{5}{s^2} + \frac{-s + 6}{s^2 + 4},$$

инверзном Лапласовом трансформацијом добијамо да је

$$x(t) = 5t - \cos 2t + 3 \sin 2t.$$

Слично, из

$$Y = \frac{2s^3 + s^2 + 4s + 4}{s^2(s^2 + 4)} = \frac{1}{s} + \frac{1}{s^2} + \frac{s}{s^2 + 4}$$

добијамо да је

$$y(t) = 1 + t + \cos 2t.$$

37. Из прве једнакости придруженог система

$$\frac{dx}{x} = \frac{dy}{y} = \frac{dz}{z + \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}}$$

имамо један први интеграл $\frac{x}{y} = C_1$.

Ако у другој једнакости придруженог система заменимо x са $C_1 y$, добијамо диференцијалну једначину

$$\frac{dz}{dy} = \frac{z}{y} + \frac{\sqrt{C_1^2 y^2 + y^2 + z^2}}{y}.$$

Сменом $z/y = u$ једначина постаје $u'y = \sqrt{C_1^2 + 1 + u^2}$, односно

$$\frac{du}{\sqrt{C_1^2 + 1 + u^2}} = \frac{dy}{y}.$$

Решавањем ове једначине налазимо други први интеграл

$$\frac{z + \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}}{y^2} = C_2.$$

Опште решење дате једначине је

$$z + \sqrt{x^2 + y^2 + z^2} = y^2 F\left(\frac{x}{y}\right),$$

где је F диференцијабилна функција.

Напомена. Други први интеграл може да се добије и из следеће једнакости

$$\frac{xdx + ydy + zdz}{x^2 + y^2 + z^2 + z\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}} = \frac{dz}{z + \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}}$$

јер из ње следи да је

$$\frac{xdx + ydy + zdz}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}} = dz.$$

Према томе, $\sqrt{x^2 + y^2 + z^2} - z = C_3$, а веза између првих интеграла је $C_1^2 + 1 = C_2 C_3$.

38. Како $z^2 f(z) \rightarrow 2i$ када $z \rightarrow 0$, тачка $z = 0$ је пол другог реда, па је

$$\begin{aligned} \operatorname{res}_{z=0} f(z) &= \lim_{z \rightarrow 0} \left(\frac{e^{2iz} - 1}{z} \right)' \\ &= \lim_{z \rightarrow 0} \frac{2ie^{2iz}z - (e^{2iz} - 1)}{z^2} \\ &\stackrel{LP}{=} \lim_{z \rightarrow 0} \frac{2i \cdot 2ie^{2iz}z}{2z} \\ &= -2. \end{aligned}$$

Према томе, $I = 2\pi i \cdot \operatorname{res}_{z=0} f(z) = -4\pi i$.

39. Како је

$$\begin{aligned} f(t) &= \cos 4t - \cos 4t \cdot u(t - \pi) \\ &= \cos 4t - \cos(4t - 4\pi) \cdot u(t - \pi) \\ &= \cos 4t - \cos 4(t - \pi) \cdot u(t - \pi), \end{aligned}$$

$$\text{имамо } f \xrightarrow{L} \frac{s}{s^2 + 16} - e^{-\pi s} \frac{s}{s^2 + 16}.$$

Ако $y \xrightarrow{L} Y$, тада $y'' \xrightarrow{L} s^2 Y - 1$, па применом Лапласове трансформације из дате једначине добијамо да је

$$Y(s^2 + 6) = (1 - e^{-\pi s}) \frac{s}{s^2 + 16}.$$

Из ове једнакости следи да је

$$Y(s) = \frac{1}{s^2 + 16} + \frac{s}{(s^2 + 16)^2} (1 - e^{-\pi s}).$$

Пошто важи

$$\frac{s}{(s^2 + 16)^2} \xrightarrow{L^{-1}} \frac{1}{8} t \sin 4t,$$

то је

$$y(t) = \frac{1}{4} \sin 4t + \frac{1}{8} t \sin 4t - \frac{1}{8} (t - \pi) \sin(4(t - \pi)) u(t - \pi).$$

40. Из једнакости

$$\frac{d(x+z)}{(x+z)(y+1)} = \frac{dy}{(y+1)(y-1)}, \quad \frac{d(x-z)}{(x-z)(y-1)} = \frac{dy}{(y+1)(y-1)}$$

добивамо прве интеграле

$$\frac{x+z}{y-1} = C_1, \quad \frac{x-z}{y+1} = C_2.$$

За $x = 0$ имамо да је

$$y = \frac{C_1 - C_2}{C_1 + C_2}, \quad z = -\frac{2C_1 C_2}{C_1 + C_2},$$

па је

$$u = \frac{y}{z} = \frac{C_1 - C_2}{-2C_1 C_2} = \frac{(x+z)(y+1) - (x-z)(y-1)}{-2(x+z)(x-z)}.$$

41. Сингуларитети интегранда f датог интеграла I су тачке $z = 0$ (пол првог реда) и $z = i$ (пол другог реда). Према томе, $I = 2\pi i \left(\operatorname{res}_{z=0} f(z) + \operatorname{res}_{z=i} f(z) \right)$, где је

$$\operatorname{res}_{z=0} f(z) = \lim_{z \rightarrow 0} \frac{z}{(z-i)^2 \sin z} = -1,$$

$$\operatorname{res}_{z=i} f(z) = \lim_{z \rightarrow i} \left(\frac{1}{\sin z} \right)' = \frac{-\cos i}{\sin^2 i} = -\frac{1}{2} \cdot \frac{e^{-1} + e^1}{(e^{-1} - e^1)^2} = -\frac{1}{2} \cdot \frac{e + e^3}{1 + e^4 - 2e^2}.$$

42. Ако је $Y = L[y]$, тада применом Лапласове трансформације добијамо да је

$$Y(s) = \frac{5s^3 - 29s^2 + 63s - 45}{s^2 - 2s + 5} = \frac{A}{s-2} + \frac{B}{(s-2)^2} + \frac{Cs+D}{s^2-2s+5},$$

где је $A = B = D = 1$ и $C = 4$.

Решење дате једначине је

$$y(t) = Ae^{2t} + Bte^{2t} + Ce^t \sin 2t + (D - C)e^t \cos 2t.$$

43. Из једнакости $\frac{d(x+y)}{-yz+xz} = \frac{dz}{(x-y)z}$ добијамо први интеграл $x+y-z = C_1$, а из једнакости

$$\frac{xdx+ydy}{(x-y)(x^2+y^2)} = \frac{dz}{(x-y)z}$$

добијамо други први интеграл $x^2+y^2-z^2 = C_2$.

44. Из Коши Риманових услова имамо да је

$$v'_x = e^{2x}((2x-1)\sin 2y + 2y\cos 2y) = -u'_y,$$

$$v'_y = e^{2x}((2x-1)\cos 2y - 2y\sin 2y) = u'_x.$$

Из друге једнакости следи да је

$$u = \int u'_x dx = \cos 2y(x-1)e^{2x} - e^{2x}y\sin 2y + \varphi(y).$$

Диференцирањем последњег израза по y и изједначавањем са изразом за u'_y из прве једнакости добијамо да је $\varphi'(y) = 0$, што значи да је $\varphi(y) = C$.

Према томе,

$$u(x, y) = e^{2x}((x-1)\cos 2y - y\sin 2y) + C.$$

45. Нека је $L[x] = X$ и $L[y] = Y$. Применом Лапласове трансформације на дати систем добијамо да је

$$X(s) = \frac{1}{(s-2)(s^2+4)}, \quad Y(s) = \frac{1}{s(s-2)(s^2+4)},$$

а инверзном Лапласовом трансформацијом налазимо да је

$$x(t) = A_1 e^{-2t} + B_1 \cos 2t + \frac{C_1}{2} \sin 2t,$$

$$y(t) = A_2 + B_2 e^{-2t} + C_2 \cos 2t + \frac{D_2}{2} \sin 2t.$$

46. Из придруженог система

$$\frac{dx}{2y(2-x)} = \frac{dy}{x^2+z^2-y^2-4x} = \frac{dz}{-2yz}$$

следе једнакости

$$\frac{dx}{2-x} = -\frac{dz}{z}, \quad \frac{xdx+ydy+zdz}{-y(x^2+y^2+z^2)} = \frac{dz}{-2yz}.$$

Из ових једнакости лако добијамо прве интеграле

$$\frac{x-2}{z} = C_1, \quad \frac{x^2+y^2+z^2}{z} = C_2$$

који су независни јер за $\varphi = \frac{x-2}{z}$ и $\psi = \frac{x^2+y^2+z^2}{z}$ и $yz \neq 0$ важи

$$\begin{vmatrix} \varphi'_x & \varphi'_y \\ \psi'_x & \psi'_y \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1/z & 0 \\ 2x/z & 2y/z \end{vmatrix} = \frac{2y}{z} \neq 0.$$

Према томе, опште решење дате једначине је дато имплицитно једнакошћу

$$F\left(\frac{x-2}{z}, \frac{x^2+y^2+z^2}{z}\right) = 0,$$

где је F диференцијабилна функција две променљиве.

47. Сингуларитети интегранда f датог интеграла I су тачке

$$z_1 = e^{\pi i/4}, \quad z_2 = e^{3\pi i/4}, \quad z_3 = e^{-\pi i/4}, \quad z_4 = e^{-3\pi i/4}.$$

Како области коју затвара контура C припадају само тачке z_1 и z_4 , то је

$$I = 2\pi i \left(\operatorname{res}_{z=z_1} f(z) + \operatorname{res}_{z=z_4} f(z) \right).$$

Из једнакости $1+z^4 = (z-z_1)(z-z_2)(z-z_3)(z-z_4)$ следи да је

$$\operatorname{res}_{z=z_1} f(z) = \frac{1}{(z_1-z_2)(z_1-z_3)(z_1-z_4)}, \quad \operatorname{res}_{z=z_4} f(z) = \frac{1}{(z_4-z_1)(z_4-z_2)(z_4-z_3)}.$$

Израчунавањем разлика између сингуларитета,

$$z_1 - z_2 = e^{\frac{\pi}{4}i} - e^{\frac{3\pi}{4}i} = \cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} - \cos \frac{3\pi}{4} - i \sin \frac{3\pi}{4} = 2 \cos \frac{\pi}{4} = \sqrt{2},$$

$$z_1 - z_3 = (1+i)\sqrt{2}, \quad z_1 - z_4 = \sqrt{2}i, \quad z_4 - z_1 = -\sqrt{2}i, \quad z_4 - z_2 = (1-i)\sqrt{2}, \quad z_4 - z_3 = \sqrt{2}$$

добијамо да је $I = 2\pi i \cdot \frac{-1}{2\sqrt{2}} = -\frac{\pi}{\sqrt{2}}i$.

Напомена. Пошто су сингуларне тачке полови првог реда, наведене резидуме можемо да израчунамо и на следећи начин

$$\operatorname{res}_{z=z_1} f(z) = \frac{1}{(1+z^4)'} \Big|_{z=z_1} = \frac{1}{4z_1^3} = \frac{1}{4}e^{-\frac{3\pi}{4}i},$$

$$\operatorname{res}_{z=z_4} f(z) = \frac{1}{(1+z^4)'} \Big|_{z=z_4} = \frac{1}{4z_4^3} = \frac{1}{4}e^{\frac{3\pi}{4}i}.$$

48. Ако је $y \xrightarrow{L} Y$, тада је $y' \xrightarrow{L} sY$ и $\int_0^t y(x)dx \xrightarrow{L} \frac{1}{s}Y$. Како је

$$\frac{1}{2}tf(t) \xrightarrow{L} e^{-3s}\frac{3s+1}{s^2},$$

из дате једначине добијамо

$$\left(s - \frac{1}{s}\right)Y = e^{-3s}\frac{3s+1}{s^2}.$$

Решавањем по Y налазимо да је

$$Y = \frac{3s+1}{s(s^2-1)}e^{-3s} = \frac{1-s^2+3s+s^2}{s(s^2-1)}e^{-3s} = \left(-\frac{1}{s} + \frac{3+s}{s^2-1}\right)e^{-3s}.$$

Сада лако добијамо инверзну Лапласову слику од Y ,

$$y(t) = (-1 + 3\sinh(t-3) + \cosh(t-3))u(t-3).$$

Напомена. Ако је почетни услов $y(0) = A$, тада је $y' \xrightarrow{L} sY - A$, па је

$$Y(s) = \frac{3s+1}{s(s^2-1)}e^{-3s} + A\frac{s}{s^2-1},$$

а решење дате једначине је

$$y(t) = (-1 + 3\sinh(t-3) + \cosh(t-3))u(t-3) + A\sinh t.$$

55. Придружени систем је

$$\frac{dx}{yx^2 - xz} = \frac{dy}{y^2x + yz} = \frac{dz}{z}.$$

Из једнакости

$$\frac{ydx + xdy}{y^2x^2 - xyz + y^2x^2 + xyz} = \frac{d(xy)}{2(xy)^2} = \frac{dz}{z}$$

добијамо први интеграл

$$\ln z^2 + \frac{1}{xy} = A,$$

а из једнакости

$$\frac{ydz - xdy}{y^2x^2 - yxz - y^2x^2 - xyz} = \frac{ydx - xdy}{-2xyz} = \frac{dz}{z}$$

добијамо други први интеграл

$$\frac{x}{y}e^{2z} = B.$$

Да ли су ови први интеграли независни? Ако је

$$\varphi(x, y, z) = \ln z^2 + \frac{1}{xy}, \quad \psi(x, y, z) = \frac{x}{y} e^{2z},$$

тада је

$$\begin{vmatrix} \varphi'_x & \varphi'_y \\ \psi'_x & \psi'_y \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -\frac{1}{x^2 y} & -\frac{1}{xy^2} \\ \frac{1}{y} e^{2z} & -\frac{x}{y^2} e^{2z} \end{vmatrix} = \frac{2e^{2z}}{xy^3} \neq 0.$$

Према томе, добијени први интеграли су независни, па је опште решење дате једначине имплицитно дефинисано једнакошћу

$$F\left(\ln z^2 + \frac{1}{xy}, \frac{x}{y} e^{2z}\right) = 0,$$

где је F диференцијабилна функција две променљиве.

56. За подинтегралну функцију f важи $f(z) \sim \frac{2}{z(z^2+1)^2}$ када $z \rightarrow 0$, што значи да је $z=0$ пол првог реда за функцију f . Лако се види да је $\operatorname{res}_{z=0} f(z) = 2$.

Тачке $z=i$ и $z=-i$ су полови другог реда и припадају области коју ограничава контура C . У тачки $z=i$ је

$$\begin{aligned} \operatorname{res}_{z=i} f(z) &= \lim_{z \rightarrow i} \left(\frac{\sin 2z}{z^2(z+i)^2} \right)' \\ &\stackrel{LP}{=} \lim_{z \rightarrow i} \frac{2 \cos z \cdot z(z+i) - 2 \sin 2z \cdot (z+i) - 2 \sin 2z \cdot z}{z^3(z+i)^3} \\ &= \frac{2 \cos(2i) + 3i \sin(2i)}{4} \\ &= \frac{1}{4} \left(\frac{5}{2} e^{-2} - \frac{1}{2} e^2 \right). \end{aligned}$$

Слично се добија да је $\operatorname{res}_{z=-i} f(z) = \operatorname{res}_{z=i} f(z)$.

Према томе,

$$I = 2\pi i \left(2 + \frac{1}{2} \left(\frac{5}{2} e^{-2} - \frac{1}{2} e^2 \right) \right) = (4 - \sinh 2 + 2e^{-2})\pi i.$$

57. Ако је $L[f] = F$ и $f(t) = \frac{g(t)}{t}$, онда је

$$g \xrightarrow{L} \frac{6}{(s^2-1)(s^2-9)}, \quad F(s) = 6 \int_s^\infty \frac{dz}{(z^2-1)(z^2-9)}.$$

Како је

$$\frac{1}{(z^2-1)(z^2-9)} = -\frac{1}{16} \cdot \frac{1}{z-1} + \frac{1}{16} \cdot \frac{1}{z+1} + \frac{1}{48} \cdot \frac{1}{z-3} - \frac{1}{48} \cdot \frac{1}{s+3},$$

то је

$$\begin{aligned} F(s) &= -\frac{3}{8} \int_s^\infty \frac{dz}{z-1} + \frac{3}{8} \int_s^\infty \frac{dz}{z+1} + \frac{1}{8} \int_s^\infty \frac{dz}{z-3} - \frac{1}{8} \int_s^\infty \frac{dz}{z+3} \\ &= -\frac{1}{8} \ln \frac{(s+1)^3(s-3)}{(s-1)^3(s+3)} \\ &= \frac{1}{8} \ln \frac{s-3}{s+3} - \frac{3}{8} \ln \frac{s-1}{s+1}. \end{aligned}$$

61. Из једнакости $\frac{d(x+z)}{(x+z)^2} = \frac{dy}{x+z}$ имамо први интеграл $\frac{x+z}{e^y} = C_1$, а из једнакости $\frac{dx}{dz} = \frac{x^2+z^2}{2xz}$ добијамо Бернулијеву једначину

$$x' - \frac{1}{2z}x = \frac{z}{2}x^{-1}.$$

Решавањем ове једначине налазимо други први интеграл $\frac{x^2-z^2}{z} = C_2$.

Према томе, $u = F\left(\frac{x+z}{e^y}, \frac{y^2-z^2}{z}\right)$, где је F диференцијабилна функција две променљиве.

62. Како је $f(z) = \frac{e^{\bar{z}} + e^{-\bar{z}}}{2} = \frac{e^{x-iy} + e^{iy-x}}{2}$, то је $f(z) = u + iv$, где је

$$u(x, y) = \cosh x \cos y, \quad v(x, y) = -\sinh x \sin y.$$

Из Коши Риманових услова

$$\sinh x \cos y = -\sinh x \cos y, \quad -\cosh x \sin y = \cosh x \sin y$$

следи да је $\sin y = 0$ и $\sinh x = 0$, односно $y = k\pi$ и $x = 0$.

Према томе, функција је диференцијабилна у тачкама $z_k = k\pi i$, где је $k \in \mathbb{Z}$.

63. Уочимо најпре да је

$$\int_0^t (y''(x) + y'(x)) \cos(t-x) dx = (y''' + y') * \cos(t).$$

Ако је $Y = L[y]$, тада је

$$4sY - 5Y + 65 \cdot \frac{2}{s^2 + 2^2} = (s^3 + s)Y \cdot \frac{s}{s^2 + 1} = s^2Y,$$

па је

$$\begin{aligned} Y &= \frac{130}{(s^2 + 4)(s^2 - 4s + 5)} \\ &= \frac{8s + 2}{s^2 + 4} + \frac{-8s + 30}{s^2 - 4s + 5} \\ &= 8 \cdot \frac{s}{s^2 + 4} + \frac{2}{s^2 + 4} - 8 \cdot \frac{s - 2}{(s - 2)^2 + 1} + 14 \cdot \frac{1}{(s - 2)^2 + 1}. \end{aligned}$$

Инверзном Лапласовом трансформацијом добијамо да је

$$y(t) = 8 \cos 2t + \sin 2t + e^{2t}(14 \sin t - 8 \cos t).$$

64. Из једнакости

$$\frac{dx}{x + y - xy^2} = \frac{dy}{x - y - x^2y} = \frac{dz}{x^2 + y^2}$$

следи да је

$$\frac{xdx - ydy}{x(x + y - xy^2) - y(x - y - x^2y)} = \frac{1}{2} \cdot \frac{d(x^2 - y^2)}{x^2 + y^2} = \frac{dz}{x^2 + y^2},$$

као и

$$\frac{ydx + xdy}{y(x + y - xy^2) + x(x - y - x^2y)} = \frac{d(xy)}{(x^2 + y^2)(1 - xy)} = \frac{dz}{x^2 + y^2}.$$

Према томе, први интеграл су

$$x^2 - y^2 - 2z = C_1, \quad z + \ln |xy - 1| = C_2,$$

а решење једначине је дато имплицитно једнакошћу

$$F(x^2 - y^2 - 2z, z + \ln |xy - 1|) = 0.$$

65. Сингуларне тачке интегранда су $z = -i$, $z = i$ и $z = k\pi$, а области $\{z \mid |z - i|^2 \leq 2\}$ припадају само тачке $z = i$ (пол првог реда) и $z = 0$ (пол другог реда).

Како је

$$\operatorname{res}_{z=i} f(z) = \lim_{z \rightarrow i} (z - i)f(z) = \lim_{z \rightarrow i} \frac{1}{(z + i)z \cdot \sin z} = \frac{1}{2i \cdot i \cdot \sin i} = \frac{i}{2 \sinh 1},$$

$$\begin{aligned} \operatorname{res}_{z=0} f(z) &= \lim_{z \rightarrow 0} (z^2 f(z))' \\ &= \lim_{z \rightarrow 0} \left(\frac{z}{(z^2 + 1) \sin z} \right)' \\ &= \lim_{z \rightarrow 0} \frac{(z^2 + 1) \sin z - z[2z \sin z + (z^2 + 1) \cos z]}{(z^2 + 1)^2 \sin^2 z} \\ &= \dots \\ &= 0, \end{aligned}$$

то је

$$\int_{C^+} f(z) dz = 2\pi i \left[\operatorname{res}_{z=i} f(z) + \operatorname{res}_{z=0} f(z) \right] = 2\pi i \cdot \frac{i}{2 \sinh 1} = -\frac{\pi}{\sinh 1}.$$

66. Из $\sinh t = \frac{e^t - e^{-t}}{2}$ следи да је

$$\begin{aligned} \sinh^3 t &= \frac{1}{8} (e^{3t} - 3e^{2t} \cdot e^{-t} + 3e^t \cdot e^{-2t} - e^{-3t}) \\ &= \frac{1}{8} (e^{3t} - e^{-3t}) - \frac{3}{8} (e^t - e^{-t}) \\ &= \frac{1}{4} \sinh 3t - \frac{3}{4} \sinh t, \end{aligned}$$

па је

$$F(s) = \frac{1}{4} \cdot \frac{3}{s^2 - 9} - \frac{3}{4} \cdot \frac{1}{s^2 - 1}.$$

Друго решење је дато у *стариј збирци*¹, зад.404 на стр.145.

67. Из једнакости

$$\frac{dx}{x+y} = \frac{dy}{x-y} = \frac{dz}{2y}$$

имамо да је

$$\frac{dx - dy}{2y} = \frac{dz}{2y}, \quad y' = \frac{x-y}{x+y}.$$

Први интеграли су

$$x - y - z = C_1, \quad y^2 + 2xy - x^2 = C_2,$$

а решење једначине је

$$u(x, y, z) = F(x - y - z, y^2 + 2xy - x^2).$$

68. Сингуларне тачке $z_k = (2k+1)\pi i$ су решења једначине $e^z + 1 = 0$, при чему само z_0 и z_{-1} припадају области $\{z \mid |z| \leq 4\}$. Како је

$$\lim_{z \rightarrow z_0} (z - z_0) f(z) = \lim_{z \rightarrow \pi i} \frac{(z - \pi i) \cos z}{e^z + 1} = \lim_{z \rightarrow \pi i} \frac{\cos z - (z - \pi i) \sin z}{e^z} = \frac{\cos \pi i}{e^{\pi i}} = -\cosh \pi \neq 0,$$

$$\lim_{z \rightarrow z_{-1}} (z - z_0) f(z) = \lim_{z \rightarrow -\pi i} \frac{(z + \pi i) \cos z}{e^z + 1} = \lim_{z \rightarrow -\pi i} \frac{\cos z - (z + \pi i) \sin z}{e^z} = -\cosh \pi \neq 0,$$

то су z_0 и z_{-1} полови првог реда.

¹Д. Ђорић, МАТЕМАТИКА 3 - Збирка решених задатака, ФОН, 2009.

Према томе,

$$\int_{C^-} f(z) dz = - \int_{C^+} f(z) dz = -2\pi i \left[\operatorname{res}_{z_0} f(z) + \operatorname{res}_{z_{-1}} f(z) \right] = -2\pi i \cdot (-2 \cosh \pi) = 4\pi i \cdot \cosh \pi.$$

69. Ако је $Y = L[y]$, тада је

$$(s^2 + 4s + 4)Y = 2 + \frac{e^{-2s}}{s}.$$

Како је

$$G(S) = \frac{1}{s(s+2)^2} = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{s} - \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{s+2} - \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{(s+2)^2},$$

то је $L^{-1}[G] = g$, где је

$$g(t) = \frac{1}{4} - \frac{1}{4}e^{-2t} - \frac{1}{2}te^{-2t}.$$

Инверзну слику за Y сада можемо да изразимо помоћу функције g ,

$$y(t) = 2te^{-2t} + g(t-2)u(t-2).$$

70. Придружени систем је

$$\frac{dx}{x^2 + y^2} = \frac{dy}{2xy} = \frac{dz}{x + y}.$$

Из једнакости $\frac{d(x+y)}{(x+y)^2} = \frac{dz}{x+y}$ имамо да је $\frac{x+y}{e^z} = C_1$, а из једначине

$$x' = \frac{1}{2y}x + \frac{y}{2}x^{-1}$$

добивамо да је $\frac{x^2 - y^2}{y} = C_2$.

Решење дате једначине је $u = F\left(\frac{x+y}{e^z}, \frac{x^2-y^2}{y}\right)$, где је F диференцијабилна функција две променљиве.

71. Како је

$$f(z) = \cosh x \cos y - i \sinh x \sin y,$$

из Коши Риманових услова следи да је $\sin y = 0$ и $\sinh x = 0$.

Према томе, функција f је диференцијабилна у тачкама $z = k\pi i$.

72. Ако је $Y = L[y]$, тада је

$$Y = \frac{130}{(s^2 + 4)(s^2 - 4s + 5)} = \frac{8s + 2}{s^2 + 4} + \frac{-8s + 30}{s^2 - 4s + 5}.$$

Решење дате једначине је

$$y(t) = 8 \cos 2t + \sin 2t + e^{2t}(14 \sin t - 8 \cos t).$$

121. Опште решење дате једначине дефинисано је имплицитно једнакошћу

$$F \left(\ln |x| + \frac{1}{e^z}, \frac{z+1}{e^z} - \frac{1}{xy} \right) = 0,$$

где је F диференцијабилна функција две променљиве.

122. Сингуларне тачке су $z = 0$ (пол првог реда) и $z = 3$ (пол другог реда), при чему је

$$\operatorname{res}_{z=0} f(z) = \frac{\pi}{54}, \quad \operatorname{res}_{z=3} f(z) = -\frac{2}{27}.$$

Према томе,

$$I = 2\pi i \left(\operatorname{res}_{z=0} f(z) + \operatorname{res}_{z=3} f(z) \right) = \frac{\pi(\pi - 4)}{27} i.$$

123. Ако је $X = L[x]$ и $Y = L[y]$, тада је

$$X(s) = \frac{17s^3 + 51s^2 + 20s + 57}{s(s+4)(s^2+1)}, \quad Y(s) = \frac{17s^3 + 102s^2 + 17s + 114}{s(s+4)(s^2+1)},$$

а решење датог система је

$$\begin{aligned} x(t) &= \frac{67}{4} + \frac{295}{68}e^{-4t} - \frac{27}{17}\cos t + \frac{6}{17}\sin t \\ y(t) &= \frac{57}{2} - \frac{295}{34}e^{-4t} - \frac{48}{17}\cos t - \frac{12}{17}\sin t. \end{aligned}$$

133. Решење датог система је

$$\begin{aligned} x(t) &= C_1 e^{4t} + C_2 e^{-2t} \\ y(t) &= C_1 e^{4t} + (C_2 + 2C_3) e^{-2t} \\ z(t) &= C_1 e^{4t} + C_3 e^{-2t}. \end{aligned}$$

134. Дату контуру C можемо да разложимо на дуж C_1 и полукружницу C_2 . Параметризацијом линија C_1 и C_2 добијамо да је

$$I_1 = \int_{C_1} f(z) dz = 0, \quad I_2 = \int_{C_2} f(z) dz = 2(3 - 2\sqrt{2})i.$$

Према томе, $I = I_1 + I_2 = 2(3 - 2\sqrt{2})i$.

135. Ако је $Y = L[y]$, тада је

$$Y(s) = \frac{25}{s^2(s^2 - 4s + 5)} + \frac{s - 2}{s^2 - 4s + 5},$$

а решење једначине је

$$y(t) = 4 + 5t + 3e^{2t}(\sin t - \cos t).$$